

T | PRVW00 | 0

ZALIJEPITI NALJEPNICU UČENIKA

HEMIJA

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

APRIL, ŠKOLSKA 2025/2026. GODINA

UPUTSTVO

VRIJEME RJEŠAVANJA TESTA: 60 MINUTA

Dozvoljen pribor: grafitna olovka, gumica, hemijska olovka i digitron.

Pažljivo pročitajte svaki zadatak i uputstva koja su napisana ispred svake grupe zadataka.

Zadatke rješavajte postupno, pravilno zapišite jedinice mjere a brojne vrijednosti zaokružite na dvije decimale. Ako zadatak rješavate na više načina, nedvosmisleno označite koje rješenje treba da budu ocjenjivač.

Rješenje zadatka/pitanja OBAVEZNO pisati na mjestu predviđenom za taj zadatak/pitanje.

ZA VRIJEME RADA NA TESTU NIJE DOZVOLJENA UPOTREBA ELEKTRONSKIH UREĐAJA I KOREKTORA.

Zadatak će se vrednovati sa 0 bodova ako je:

- ▶ neriješen ili netačno riješen
- ▶ rješenje napisano na mjestu koje nije predviđeno za taj zadatak/pitanje
- ▶ zaokruženo više ponuđenih odgovora
- ▶ nečitko i nejasno napisan.

Ukoliko pogriješite, prekrižite i rješavajte ponovo.
Kao prilog testu dat je **Periodni sistem elemenata.**

ŽELIMO TI MNOGO USPJEHA!

PERIODNI SISTEM ELEMENATA

← relativna atomska masa ← simbol ← redni broj																		
PRELAZNI ELEMENTI																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1,01 H 1	9,01 Li 3	24,31 Na 11	44,96 Sc 21	47,90 Ti 22	50,94 V 23	52,00 Cr 24	54,94 Mn 25	55,85 Fe 26	58,93 Co 27	58,71 Ni 28	63,55 Cu 29	65,39 Zn 30	10,81 B 5	12,01 C 6	14,01 N 7	15,99 O 8	19,00 F 9	4,00 He 2
39,10 K 19	6,94 Li 3	22,99 Na 11	44,96 Sc 21	47,90 Ti 22	50,94 V 23	52,00 Cr 24	54,94 Mn 25	55,85 Fe 26	58,93 Co 27	58,71 Ni 28	63,55 Cu 29	65,39 Zn 30	26,98 Al 13	28,09 Si 14	30,97 P 15	32,07 S 16	35,45 Cl 17	39,95 Ar 18
85,47 Rb 37	87,62 Sr 38	88,91 Y 39	88,91 Sc 21	91,22 Zr 40	92,91 Nb 41	95,94 Mo 42	98,91 Tc 43	101,07 Ru 44	102,91 Rh 45	106,42 Pd 46	107,87 Ag 47	112,41 Cd 48	69,72 Ga 31	72,59 Ge 32	74,92 As 33	78,96 Se 34	79,90 Br 35	83,80 Kr 36
132,91 Cs 55	137,33 Ba 56	138,91 La¹ 57	138,91 Sc 21	178,49 Hf 72	180,95 Ta 73	183,85 W 74	186,21 Re 75	190,23 Os 76	192,22 Ir 77	195,09 Pt 78	196,97 Au 79	200,59 Hg 80	114,82 In 49	118,71 Sn 50	121,75 Sb 51	127,60 Te 52	126,90 I 53	131,30 Xe 54
(223) Fr 87	(226) Ra 88	(227) Ac² 89	(227) Sc 21	(261) Rf 104	(262) Ha 105	266,1 Sg 106	264,1 Bh 107	277 Hs 108	268,1 Mt 109	269 Ds 110	272 Uuu 111	285 Uub 112	204,37 Tl 81	207,20 Pb 82	208,98 Bi 83	(209) Po 84	(210) At 85	(222) Rn 86
Lantanoidi ¹																		
140,12 Ce 58	144,24 Nd 60	150,4 Sm 62	151,97 Eu 63	157,25 Gd 64	162,50 Dy 66	164,93 Ho 67	167,26 Er 68	168,93 Tm 69	173,04 Yb 70	174,97 Lu 71								174,97 Lu 71
Aktinoidi ¹																		
232,04 Th 90	238,03 U 92	244 Pu 94	243 Am 95	247 Cm 96	251 Cf 98	254 Es 99	257 Fm 100	258 Md 101	259 No 102	(262) Lr 103								(262) Lr 103

T | PRV00 | 2

U zadacima od 1 do 4 zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

1

P | ZKRJA | 2

Koji element može graditi sa kiseonikom kovalentnu vezu?

- A. kalcijum
- B. kalijum
- C. hlor
- D. natrijum

2

2

P | DCYMQ | 2

Zaokruži tvrdnju koja NIJE tačna.

- A. Azot je gas bez boje, ukusa i mirisa, ne gori.
- B. U molekulu azota je nepolarna kovalentna veza.
- C. Bijeli fosfor je vrlo reaktivan, čuva se pod vodom.
- D. Bijeli fosfor se koristi za pravljenje šibica.

2

T | PRV00 | 3

P | YG8BG | 3

3

Potpunim sagorijevanjem alkena nastaje:

- A. ugljenik(II)-oksid i vodonik
- B. ugljenik(IV)-oksid i voda
- C. alkan i voda
- D. ugljenik i vodonik

2

4

P | 9HRPH | 3

U kojem od navedenih nizova su prisutna samo organska kiseonična jedinjenja?

- A. formaldehid, toluen, metanol
- B. glikol, mravlja kiselina, benzen
- C. aceton, glicerol, sirćetna kiselina
- D. acetilen, metil-propanoat, acetaldehid

2

T | PRVW00 | 4

U zadacima 5 i 6 pažljivo popuni tabele.

5

P | 5K53Q | 4

Upiši X na odgovarajuća mjesta u tabeli, tako da povežeš formulu soli sa uobičajenim nazivom.

1. plavi kamen

2. čilska šalitra

3. kalcinisana soda

4. mermer

Formula soli	Uobičajeni naziv			
	1.	2.	3.	4.
A.				
B.				
C.				

2

6

Upiši X na odgovarajuća mjesta u tabeli, tako da povežeš navedene nazive jedinjenja sa njihovim izomerima.

A. cikloheksan	1. 2-metil-1-buten
B. 2-metil-1-propen	2. 1-buten
C. 1-penten	3. 3-metil-2-heksen
	4. 2-metil-1-penten

Naziv jedinjenja	Broj vodonikovih atoma			
	1.	2.	3.	4.
A.				
B.				
C.				

2

T | PRV00 | 6

U zadacima od 7 do 15 upiši rješenje na za to predviđeno mjesto.

7

P | QPQYX | 6

Sastavi hemijsku formulu jedinjenja koje se sastoji od petovalentnog fosfora i dvovalentnog kiseonika.
Rješenje:

1

8

P | EU32J | 6

Reakcijom razlaganja aluminijum-hidroksida nastaje aluminijum-oksidi i voda.
Napiši sređenu hemijsku jednačinu ove reakcije.
Rješenje:

2

T | PRVW00 | 7

9

P | FRRQM | 7

Prikaži jednačinom sljedeću hemijsku reakciju:

magnezijum – oksid + voda → magnezijum – hidroksid

Rješenje:

1

10

P | MH7ZJ | 7

U kojoj grupi periodnog sistema se nalaze halogeni elementi?

Odgovor: _____

1

11

P | LK6PB | 7

Predstavi sređenom hemijskom jednačinom reakciju neutralizacije, između odgovarajuće kiseline i baze, pri čemu nastaje kalcijum-nitrat.

Rješenje:

2

T | PRVW00 | 8

12

P | PUWR4 | 8

A. Molekulska formula 3-metil-1-butena je: _____.

B. Molekulska formula etilbenzena je: _____.

2

13

P | UAUKK | 8

Napiši hemijsku jednačinu reakcije adicije vodonika na 9-oktadecensku (oleinsku) kiselinu. Kako se uobičajeno naziva dobijeno jedinjenje?

Rješenje:

3

14

Koliku masu (izraženu u gramima) ima $2,4 \cdot 10^{23}$ molekula vode?

$$N_A = 6 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$$

Prikazati postupak izrade zadatka.

Rješenje:

3

T | PRVW00 | 10

P | C28SJ | 10

15

Izračunaj masu šećera i masu vode koji su potrebni za pripremanje 250 g rastvora u kome je maseni udio šećera, $\omega=0,15$.

Prikazati postupak izrade zadatka.

Rješenje:

3

T | PRVW00 | 11

